

Eerste voorlopige reactie van de VVD op het verslag van de Enquêtecommissie RSV

1. Het verslag van de Enquêtecommissie RSV legt op pijnlijke wijze een tragedie bloot. De ontbinding van het RSV-concern is niet alleen een resultante van externe factoren en tegenslagen, maar ook van een falend management en een falend overheidsbeleid. De gang van zaken kan echter niet los worden gezien van de maatschappelijke omstandigheden in die jaren. Er was alom druk om werkgelegenheid tegen een hoge prijs te handhaven en er bestond consensus tussen regering en parlement op de hoofdlijnen van het RSV-beleid.
2. De VVD prijst de Enquêtecommissie voor de kwaliteit van het werk. De rapportage is doorwrocht, imponerend en van grote betekenis voor de toekomst. De VVD vindt het juist dat de commissie haar taak ruim heeft opgevat en ook aanbevelingen heeft geformuleerd.
3. De VVD meent, met de commissie, dat „wijsheid achteraf” een gevaar vormt voor een objectieve beoordeling. Uit de rapportage blijkt echter onvoldoende of en in hoeverre een ander beleid de RSV overeind had kunnen houden c.q. had kunnen leiden tot een doelmatiger besteding van overheidsgelden. De Commissie constateert slechts:
  - a. dat een ingrijpende capaciteitsbeperking en sluiting van grote werven politiek en maatschappelijk niet was te voorkomen en
  - b. dat vervangende activiteiten die uitzicht boden, zoals op het gebied van de kernernegie, door politieke besluiteloosheid onmogelijk werden gemaakt.De tol die nu is betaald, kan niet los worden gezien van deze beleidsvarianten en hun politieke en maatschappelijke waardering. Sociale en politieke overwegingen hebben vooral onder druk van de maatschappelijke organisaties de overhand gehad boven financiële en economische factoren. Volgens de VVD hadden deze processen sterker aan de kaak moeten worden gesteld, vooral om lering te trekken voor de toekomst.
4. Het rapport bevat een goede basis om lessen voor de toekomst te trekken. Volgens de VVD zullen de volgende onderwerpen nader aan de orde moeten komen:
  - a. het instrument van de individuele en sectorsgewijze bedrijfssteun;
  - b. de controle van de overheid op een doelmatiger en rechtmatige besteding van overheidsgelden;
  - c. de controlerende taak van het parlement inclusief recht op informatie;
  - d. de morele en ethische aanvaardbaarheid van optrekking van geldelijke vergoedingen van functionarissen ten tijde van belangrijke overheidssteun;
  - e. het spanningsveld tussen het sociaal werkgelegen-

heidsbeleid en een economisch herstel- en saneringsbeleid.

5. Voor een zorgvuldige en afgewogen oordeelsvorming over het rapport acht de VVD het nodig en gewenst dat door de Enquêtecommissie nadere opheldering en informatie wordt gegeven over de volgende punten:
  - a. Het is niet duidelijk waarom de commissie heeft afgezien van een nader onderzoek naar de rol van het Departement van Defensie;
  - b. Ook de rol van het Departement van Sociale Zaken is teveel buiten beschouwing gelaten, met name in verband met de druk om tegen hoge kosten onrendabele werkgelegenheid in stand te houden;
  - c. De VVD mist een verklaring waarom andere betrokken ministers niet onder ede zijn gehoord over de vraag of de minister van Economische Zaken in 1979 al dan niet in overeenstemming met de opvatting van de ministerraad handelde. In dit verband wordt het door de VVD om principiële redenen ernstig betreurd dat het minderheidsstandpunt van het lid Korthals niet volledig in het verslag is opgenomen;
  - d. Voorts vraagt de VVD zich af waarom de conclusies, die de voorzitter van de Enquêtecommissie op grond van inzage in de notulen van de ministerraad heeft getrokken, niet hebben geleid tot een door de minister-president ondertekend uittreksel, zoals is omschreven in artikel 21, lid 2 van de Wet op de Parlementaire Enquête.
6. De VVD vindt dat dit gedegen rapport een zorgvuldige behandeling verdient. Een drietal elementen is daarbij aan de orde:
  - a. De verantwoording van de Enquêtecommissie aan de Tweede Kamer;
  - b. De conclusies die de Tweede Kamer zelf aan het rapport verbindt;
  - c. De lessen die de regering voor huidig en toekomstig beleid trekt.

De VVD meent dat nog openstaande vragen allereerst door de Enquêtecommissie zelf, via de gebruikelijke procedure van schriftelijke vragen beantwoord dienen te worden.

VVD tegen Interimwet beperking varkens- en pluimveehouderijen

De VVD-fractie in de Tweede Kamer heeft tegen de Interimwet beperking varkens- en pluimveehouderijen gestemd. De redenen worden hieronder uiteengezet.

1. De VVD-fractie erkent de problematiek van de mestoverschotten en overbemesting. Daarom was en is de fractie bereid om *als uitgangspunt* van een blokkadewet/noodwet, een algemeen verbod tot vestiging van nieuwe

bedrijven en uitbreiding van bestaande te aanvaarden. Zeker voor probleemgebieden c.q. concentratiegebieden. (Oost-Zuidoost Nederland). Met milieu-belangen mag niet worden gesjoemeld. Ook niet volgens de VVD-fractie.

2. De milieuhygiënische urgentie van de Interimwet kon niet steeds krachtig worden onderbouwd voor alle gebieden in Nederland, zoals voor de niet-concentratiegebieden, waar soms zelfs drastische tekorten aan mest bestaan! De VVD-fractie was desalniettemin bereid de Regering te volgen in haar *uitgangspunt* van een bijna algemeen verbod, wilde dus vanuit een loyale startpositie discussiëren. Een noodwet moet immers zo breed mogelijk worden gesteund!
3. Gelet op het karakter van noodwet/stopwet, diende de VVD aanvankelijk dan ook slechts één amendement in. Dit amendement beoogde voor die concrete gevallen een verzachting c.q. ontheffing van de bijna absolute verboden te introduceren, waarin kon worden aangetoond dat er geen onaanvaardbare gevolgen voor het Nederlandse milieu, in casu bodem en grondwater zouden ontstaan, dus voor gevallen van aanvaardbare, niet milieu-onvriendelijke afzet van mest; òf bijvoorbeeld voor die gevallen waarin de mest zelfs 100% zou kunnen worden geëxporteerd! Aldus zou geen strijd ontstaan met het doel van de wet, de bescherming van bodem en grondwater.
4. Nadat dit amendement door Minister Braks was ontraden en niet op voldoende steun van de Kamer kon gaan rekenen, diende Jan te Veldhuis in tweede instantie 2 nieuwe amendementen in om alsnog te proberen het té rigide en onnodig bedrijfsongvriendelijke karakter aan delen van het wetsontwerp te ontnemen. De VVD stelde voor een hardheidsclausule in de wet op te nemen, zoals in vele andere wetten gebruikelijk (bijvoorbeeld art. 63 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen) en de begrenzing van (niet-)concentratiegebieden sneller en méér flexibel te maken, als dit in praktijk nodig zou blijken te zijn. Ook deze amendementen werden ontraden en verworpen. Kortom elke flexibiliteit, elke nuancering voor niet milieu-onvriendelijke investeringen en mestafzet vond geen genade!
5. Daarentegen moest de VVD-fractie wél gedogen dat de minister een CDA- en een PvdA-amendement accepteerde, waarbij de verbodsbepalingen nog werden aangescherpt in de zin, dat vestigingwet-achtige elementen in de Interimwet werden opgenomen, te weten: een plafonnering van de bedrijfsgrootte, waarbij kleinere bedrijven nog zouden mogen groeien en grotere bedrijven niet of minder; zelfs met een exact aantal dieren per sector! Kortom, een rechtstreekse beïnvloeding door de Rijksoverheid van de structuur van landbouwbedrijven. De VVD-fractie achtte dit onjuist en ongewenst in relatie tot het doel van de Interimwet, namelijk de bescherming van bodem en grondwater. Nog afgezien van de principiële aspecten ten aanzien van de „Vestigingwet-gedachte”. In een milieunoodwet behoren geen vestigingwet-achtige elementen!
6. Naast de vanzelfsprekende bescherming van de milieu-belangen wilde de VVD-fractie ook duidelijk voor ogen houden dat een bijna absoluut verbod van de Interimwet vergaande gevolgen heeft, namelijk:
  - a) een structuurbevrozing van de bestaande bedrijfstak;
  - b) concurrentievervalsing ten opzichte van het buitenland;

- c) des- en misinvesteringen, vooral voor jonge boeren en kleinere bedrijven;
- d) een aantasting van het ondernemersklimaat; en
- e) een nadelige weerslag op de agri-industrie en de werkgelegenheid.

7. Hoewel de VVD-fractie dus bereid was en nog steeds is om het milieubelang een zeer hoge prioriteit te geven, en als uitgangspunt van discussie te aanvaarden, meende zij toch gegronde redenen te hebben om – zónder overwegende bezwaren voor het milieu – óók de belangen van het landbouw-bedrijfsleven meer voor ogen te mogen houden dan in de nu door PvdA en CDA geamendeerde wetstekst. Het evenwicht tussen de bescherming van milieubelangen en de landbouwbedrijfsbelangen was volgens de VVD-fractie in het geamendeerde ontwerp niet meer genoegzaam aanwezig. Mede doordat CDA en PvdA er wetsvreemde elementen in brachten en aldus het wetsontwerp ingrijpend wijzigden in duidelijk a-liberale zin! Overigens in gebieden met een notoir tekort aan dierlijke mest en met niet of nauwelijks te verwachten milieuvontreiniging worden nu nieuwe investeringen verboden, terwijl in bepaalde oververzadigde gebieden de bestaande mestproductie voorlopig ongestoord kan blijven worden uitgereden op al ruimschoots verzadigde gronden..... De Interimwet gaat namelijk niet over het oplossen van bestaande problemen! Zonder het milieubelang onnodig geweld aan te behoeven doen, was een bedrijf-, investerings-, en werkgelegenheidsvriendelijker wetsontwerp mogelijk geweest!
8. Door deze opeenstapeling van overwegingen kon de VVD-fractie niet meer de vrijheid vinden om nog vóór het wetsontwerp in de huidige vorm te stemmen. Het wapen van de Interimwet was voor de VVD te bot (geworden). De fractie betreurde dit zeer. De fractie had graag aan een breed gesteunde noodwet willen meewerken!
9. Overigens sprak de VVD-fractie de hoop uit dat de buitengewoon snelle procedure van wetsvaststelling toch voldoende zorgvuldig was. Jan te Veldhuis benadrukte nog eens de juridische en staatsrechtelijke twijfels over de terugwerkende kracht van enkele bepalingen en over mogelijke strijd met het Europese marktordeningsrecht. Ongetwijfeld zal ook de Eerste Kamer nader op deze punten ingaan.
10. Wel werd een motie van Jan te Veldhuis aangenomen. Deze hield in dat definitieve wetgeving (Meststoffenwet en Wet Bodembescherming) vóór 1 januari 1986 in werking moet zijn getreden.

(Voor nadere informatie: mr. A.J. te Veldhuis, tel. 070-614911, st. 2288.)

Begroting Verkeer en Waterstaat 1985 (1)

Bij de behandeling van de begroting van Verkeer en Waterstaat heeft de VVD-fractie aandacht besteed aan het lage niveau van de overheidsinvesteringen. In het verleden van hetgeen hierover reeds gezegd is bij de Algemene Beschouwingen hebben wij de wenselijkheid van nieuwe investeringsimpulsen nogmaals benadrukt.

Ons inziens verdient ook de privatisering meer aan-

dacht. Dat wat het particuliere bedrijfsleven op gelijke of wellicht nog betere wijze kan doen, moet immers niet door de overheid gedaan worden.

Versnellingen van het privatiseringsproces kunnen op onze steun rekenen.

Een verdergaande democratisering van het waterschapsbestel is uitermate gewenst en kan vorm krijgen in de totstandkoming van de Waterschapswet. Lopende deze Kabinetsperiode dient deze discussie afgerond te worden. Merkwaardig is het lage percentage bestuursstoelen, dat door vrouwen in de waterschapswereld bezet wordt. Is dit bij het provinciale bestuur 20% en bij het gemeentelijke bestuur 16%, bij de waterschappen is dit slechts 1%. Hier dient iets aan gedaan te worden.

De problematiek van de dijkverhogingen spitte zich toe op de beneden-rivieren. Immers het op deltahoogte brengen van de bekende tracé's kan een vergaande kaalslag betekenen. De VVD-fractie heeft een pleidooi gehouden om ieder plan uitgekiend, gebaseerd op de nieuwste gegevens te realiseren, echter geen misverstand: De veiligheid dient voorop te staan.

De verziltingsproblematiek met name op Schouwen-Duiveland neemt een zorgelijke omvang aan. De VVD-fractie is van mening, dat de overheid zich hier heeft verplicht en heeft derhalve wederom een pleidooi gehouden om gefinancierd met rijksmiddelen de zoetwatervoorziening te garanderen.

Tot slot wat betreft het kwaliteits- en kwantiteitsaspect van de personeelsbezetting in de kleine scheepvaart. Wij vrezen namelijk dat hier met name voor de Noord-Nederlandse scheepsbouw een moeilijke situatie kan ontstaan, als er niet snel duidelijkheid komt met betrekking tot het diploma Scheepsvaart.

(Voor nadere informatie: P.M. Blaauw, tel. 070-614911, tst. 2116.)

Begroting Verkeer en Waterstaat 1985 (2)

Ingegaan is op een aantal hoofdpunten van de begroting, met name verkeersveiligheid, registratie en keuring van motorrijtuigen en het Meerjarenprogramma Personenvervoer met als onderdelen het openbaar vervoer en het gehandicaptenvervoer.

Verkeer en vervoer zijn in onze maatschappij een geweldig maatschappelijk en economisch nut en het beleid dient hiervoor de voorwaarden te scheppen. Belangrijkste conclusie in de eerste termijn van de VVD was, dat de bewindslieden op Verkeer en Waterstaat hierin, ondanks de krappe financiële middelen toch redelijk in slagen.

Verkeersveiligheid krijgt gelukkig de laatste maanden weer meer aandacht, onder andere vanwege de maatregelen uit het nationaal Plan voor de Verkeersveiligheid die nu in uitvoering zijn en de agressieve actie van Veilig Verkeer Nederland tegen het gebruik van alcohol in het verkeer. Het wetsontwerp over de ademanalyse-apparatuur komt, rond de jaarwisseling naar de kamer. De VVD vindt, dat dit wetsontwerp zo snel mogelijk behandeld moet worden zodat de pakkans van automobilisten die teveel gedronken hebben vergroot wordt. Voor automobilisten die reeds veroordeeld zijn is het experiment in Grave, waarbij een cursus over verkeersveiligheid gevolgd moet worden tijdens het verblijf in het Huis van Bewaring, een goede zaak. Een cursus in plaats van gevangenisstraf is minder gelukkig. Alternatieve straffen dienen zodanig te zijn, dat de dader geconfronteerd wordt met de gevolgen van alcoholmisdring-

ven. Het is onacceptabel, dat gemiddeld één op de acht automobilisten in weekendnachten met een te hoog promillage achter het stuur kruipt.

Om het onverzekerd autorijden aan te pakken zou het mogelijk moeten zijn de afgifte van het kentekenbewijs of delen daarvan (derde deel) afhankelijk te stellen van het verzekerd zijn. Registratie hiervan en dus controle hierop is in de toekomst mogelijk nu de Staatssecretaris van Financiën bezig is met de voorbereiding van een houderschapsbelasting ter vervanging van de motorrijtuigenbelasting, waardoor een koppeling met de kentekenregistratie wordt gelegd. Het onverzekerd rijden zou hierdoor werkelijk tot het verleden kunnen gaan behoren.

Personenvervoer

In het Meerjarenprogramma Personenvervoer wordt niet gesproken over het voornemen van de Minister van VROM het milieubeleid grotendeels te financieren uit heffingen op brandstoffen, die natuurlijk voor het verkeer- en vervoersbeleid van groot belang zijn. Aan de minister van Verkeer en Waterstaat is gevraagd hierover opheldering te verschaffen omdat hierdoor een onevenredig zware last zou komen te liggen op slechts één van de vervuilers.

De bijstelling van het Tarievenplan is een goede zaak. De reizigerscijfers geven hiertoe aanleiding. De uitkomsten van het overleg van de Minister met de openbaar-vervoersbedrijven zijn verheugend, waardoor met behoud van de doelstellingen de tarieven minder kunnen stijgen dan in het Tarievenplan was voorzien en zelfs bij NS enkele kaartsoorten in prijs kunnen dalen. De vraag is echter wel wat er nu volgend jaar gaat gebeuren.

Dit jaar kon bij de openbaar-vervoersbedrijven verbandzand genoeg toch nog aanzienlijk bezuinigd worden, terwijl vorig jaar gezegd werd dat de grenzen van efficiencyverbetering en dergelijke bereikt waren. Volgend jaar zal dit moeilijker zijn. De doelstellingen moeten volgens de VVD echter behouden blijven namelijk beheersing van de kosten, die dus niet boven de meerjarencijfers mogen uitgroeien, en het zoveel mogelijk instandhouden van het voorzieningenniveau. Met de nu genomen maatregelen moet het mogelijk zijn een goed werkend openbaar-vervoerssysteem in stand te houden en verder uit te bouwen waar dat nodig is. Wat betreft het zwart- en grijsrijden moet worden afgewacht wat het tijdelijk (3 jaar) inschakelen van 1350 extra controleurs (VIC's) oplevert. Dit project moet wel goed begeleid worden en evaluatie mag niet te laat plaatsvinden. Het nu al structureel maken van deze VIC's is niet goed omdat nog geen overzicht bestaat over de verhouding tussen kosten (salaries en dergelijke) en baten (minder zwart- en grijsrijden).

Over het gehandicaptenvervoer sprekend vroeg mevrouw Jorritsma of het juist is, dat er in treinen steeds meer compartimenten komen die toegankelijk zijn voor gehandicapten, hetgeen de VVD van harte zou steunen. Tevens is er sinds kort een taxi op de markt, van Duitse origine maar in Nederland aangepast, waarvan de taxibedrijven zeggen, dat hiermee mensen met rolstoelen tegen normale tarieven vervoerd kunnen worden. Een gunstige ontwikkeling, die zeker nader onderzocht moet worden.

(Voor nadere informatie: A. Jorritsma-Lebbink, tel. 070-614911, tst. 2492.)

Wetsontwerp wijziging WIR

Doel van het vorige week aangenomen wetsontwerp is conform het regeerakkoord te komen tot a) (verdere) vereenvoudiging en b) het elimineren van oneigenlijk gebruik.

ad a): De vereenvoudiging heeft betrekking op het uniformeren van de basispremie voor alle investeringen (12%). Dit vereenvoudigt de uitvoering. Hetzelfde geldt voor de hiermee samenhangende uniformering van de desinvesteringstermijnen (8 jaar). Voor een ander deel was er reeds een vereenvoudiging doorgevoerd namelijk het vervallen van een aantal toeslagen (grote projectentoeslag, bijzondere regionale- en ruimtelijke ordeningstoeslag), terwijl de milieutoeslag vanzelf afloopt. Blijft over slechts één specifieke toeslag namelijk de energietoeslag. Door het verdwijnen van de toeslagen (uiteraard met uitzondering van de kleinschaligheidstoeslag welke een ander karakter heeft) verliest de WIR (gelukkig) het karakter van sturingsinstrument. De aanvraag-procedure van de milieu- en energietoeslag wordt beduidend vereenvoudigd.

ad b): De WIR was als investeringsfaciliteit slechts bedoeld voor hier gevestigde en investerende belastingplichtige lichamen. Deze doelstelling werd ondergraven door de zogenaamde profit-routing (niet belastingplichtige lichamen als gemeenten, pensioenfondsen en dergelijke zoeken direct of indirect de BV-status om van de WIR te profiteren) en de Holland-routing (buitenlanders gebruiken Nederland als omlooproute om voor hun investeringen WIR-premie te krijgen zonder in Nederland een reële ondernemersactiviteit tot stand te brengen).

VVD-standpunt in het debat

De VVD heeft met betrekking tot de WIR bij herhaling gezegd:

- geen sturend karakter, dus zo min mogelijk toeslagen (dit is namelijk in strijd met de liberale filosofie),
- vereenvoudiging van de uitvoering,
- oneigenlijk gebruik dient geëlimineerd te worden,
- de WIR is een fiscaal instrument,
- rust op het WIR-front.

Met het aanvaarden van de wetsontwerpen zijn de eerste drie punten gerealiseerd. Daarmee wordt tevens bereikt dat het fiscale karakter van de WIR wordt benadrukt. Dit neemt niet weg dat er nog steeds sprake is van subsidie-elementen, namelijk uitvoering niet door de belasting maar door een afzonderlijke dienst en het afzonderlijk vermelden van de middelen op de begroting (WIR-fonds). Met name dit laatste is er de oorzaak van dat de WIR telkens weer speelbal wordt van de politiek. Met dit budget zijn er immers ook andere leuke dingen te doen. Dit leidt tot onzekerheid en onrust waardoor de effectiviteit van deze investeringsfaciliteiten ernstig wordt geschaad. Recentelijk is deze onrust weer veroorzaakt door nota bene de Minister-president zelf die in CDA-Actueel de gedachte opperde de WIR in te ruilen voor verlaging van de werkgeverspremies. Deze uitlating is strijdig met het regeerakkoord. Bovendien is het om meerdere redenen geen goed voorstel, met name omdat het zou leiden tot lastenverzwaring voor het bedrijfsleven en de investeringen met zo'n 10% zouden dalen. Verlaging van de werkgeverspremies is uiteraard een goede zaak, maar nooit als uitruil van de WIR-gelden. De belangrijkste redenen zijn daarvoor:

- Een dergelijke omzetting heeft ook effecten voor de overheid waardoor $\pm 40\%$ van de WIR-gelden niet meer bij het bedrijfsleven terecht komt, dus lastenverzwaring.
- De WIR is een netto bedrag terwijl verlaging van de werkgeverspremie bruto is.
- Volgens het CPB nemen bij zo'n uitruil de investeringen met $\pm 10\%$ af.
- Verder blijkt uit CPB-berekeningen dat de veronderstelling dat vooral arbeidsintensieve bedrijfstakken voordelen

zouden hebben bij zo'n omzetting in het algemeen onjuist is.

Kortom, een dergelijke gedachte dient niet alleen nu niet overwogen te worden, maar nadien ook niet.

Met betrekking tot de uitkomst van het debat is het nuttig te melden dat er twee amendementen van de VVD zijn aangenomen. Het ene betreft het overgangsrecht. Het andere beoogt een ontheffingsmogelijkheid te bieden ten behoeve van de echte ondernemers in de recreatieve sportsector. Het wetsvoorstel voorzagt erin om de gehele recreatieve sportsector van WIR-premie uit te sluiten teneinde oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Deze kleine groep ondernemers zouden anders de dupe geworden zijn van oneigenlijk gebruik dat vooral door de overheden werd gepleegd. Bovendien gaat het hierbij om slechts $\pm 1\%$ van de investeringen in deze sector. Het budgettaire effect is slechts een fractie van de foutenmarge. Geheel anders ligt dit voor de onroerendgoed sector. Een andere mogelijkheid dan deze sector geheel uit te sluiten was er helaas niet.

(Voor nadere informatie: mr. G.B. Nijhuis, tel. 070-614911, tst. 2854.)

Informatica-stimuleringsplan

In een UCV is het Informatica-stimuleringsplan behandeld. Voor de VVD waren de twee woordvoerders: Bouke van der Kooij voor de marktsector en Greetje den Ouden voor de invoering van de informatica in het onderwijs, algemeen, computergesteund en computergestuurd.

Nederland heeft een achterstand bij het gebruik van nieuwe technologieën, zowel in het bedrijfsleven als in het onderwijs. Het plan vormt een speerpuntenbeleid, gericht op de Nederlandse economie. Algemeen was de kritiek, dat het plan organisatorisch een versnipperd kader biedt en dat het financiële kader mager is. Samenwerking met het bedrijfsleven is noodzakelijk om verdere versnippering tegen te gaan. Voor het onderwijs moet er een goede netwerk-infrastructuur worden opgebouwd per onderwijssector.

Het beroepsonderwijs moet aansluiten bij wat de arbeidsmarkt vraagt. Technische computerkunde – hoe maak je zo'n ding en hoe schakel je het aan bijvoorbeeld een robot – moet volgens de VVD meer nadruk krijgen. MEAO en HEAO moeten beter afgestemd worden op wat de dienstensector vraagt. Voor het agrarisch onderwijs is een apart plan opgesteld. Groot knelpunt is het tekort aan leraren. Daarvoor vroeg de hele Kamer prioriteit. Het wetenschappelijk onderzoek lijdt aan een tekort aan hooggekwalificeerde onderzoekers. Ook de kennis-transfer naar het bedrijfsleven en onderwijs is gewenst; daartoe moet het arbeidsvoorwaardenbeleid aangepast worden, waardoor in het personeelstekort voorzien wordt. Meisjes en vrouwen mogen niet buiten de nieuwe ontwikkeling blijven. Dat moet in de ontwikkeling van leerstof tot uitdrukking komen. Terecht zijn in het bijgestelde plan voorstellen voor de informatie-technologie in de volwasseneneducatie opgenomen. Over het particuliere initiatief tot oprichting van een informatica-top-universiteit wordt in een later stadium overleg met de Minister van Onderwijs en Wetenschappen gevoerd.

(Voor nadere informatie: drs. ir. ing. B.J.G. van der Kooy en M.J.H. den Ouden-Dekkers, tel. 070-614911, respectievelijk tst. 2393 en 2283.)